

Коклюш і паракоклюш - ознаки та симптоми, корисні та небезпечні продукти, народні засоби

Лазарева Валентина, лікар-терапевт, нутриціолог

Єлісєєва Тетяна, головний редактор проекту EdaPlus.info

E-mail: lazareva.v@edaplus.info, eliseeva.t@edaplus.info

Реферат Кашлюк – захворювання гострого інфекційного характеру, що вражає дихальні шляхи та нервову систему. Паракоклюш відрізняється від кашлюку тільки більш легким перебігом.

Ключові слова: Коклюш, паракоклюш, опис, причини виникнення, види та симптоми, догляд, профілактика, лікування, корисні продукти, народні засоби, небезпечні продукти

Причиною хвороби є паличка кашлюку або Борде-Жангу.

Механізм передачі - повітряно-краплинний (передається тільки при спілкуванні хворого зі здоровим, тому що якщо бактерія знаходиться поза людським організмом - вона гине, тому через посуд, предмети особистої гігієни, речі заразитися просто неможливо).

Цією хворобою хворіють 3 категорії:

- грудні діти – вони ще не мають захисту імунітету;
- діти вікової групи від 1-го до 5-ти років – якщо вони ще не вакциновані, один хворий може заразити п'ять, а то й семеро дітей;
- підлітки - закінчується термін дії щеплення, тому є великий ризик захворіти.

Симптоматика кашлюку

Первинні ознаки:

1. кашель;
2. легке нездужання
3. нежить і закладеність носа;
4. легке підкошування.

Вони схожі зі звичайною застудою, тому на першому етапі хвороби дуже важливо визначити кашлюк.

Цей період триває від 5 до 7 днів, потім починає посилюватися кашель, який проявляється у вигляді потоку і нападів. При цьому звужена щілина гортані, з'являється набряклість обличчя, воно стає багряного кольору, набухають повіки, починає мимоволі текти слина, слюзи, з'являються блювотні рефлексі, крововилив у склері, набухають вени на шиї, язик вилазить назовні, а його кінчик тертя язика про нижні зуби з'являється рана на вуздечці – це одна з основних ознак кашлюку у дітей, які вже мають зуби).

Іноді, при сильних нападах, хворий може не контролювати сечовипускання та вихід калових мас.

Прийступ викликають нервові розлади, страх, сильний шум, вітер, дощ, кашель іншої людини та інші подразники. Перед нападом людина починає метушитися, ховатися, просити про захист батьків, рідних чи дорослих людей.

У щеплених людей перебіг кашлюку легше, без ускладнень, знижується до нуля ймовірність смерті, дихання порушується в дуже рідкісних випадках.

Ускладнення:

- пневмонії різної етіології [1] ;
- грижі (пахвинна, пупкова) [2] ;
- стоматити [3] ;
- отити;
- пієлонефрити;
- енцефалопатія;
- пневмоторакс.

Кашлюк найбільш небезпечний для дітей, яким не виповнилося року. У цьому віці найбільша кількість випадків ускладнення у вигляді енцефаліту, через що надалі дитина відстає у розвитку.

Форми кашлюку та паракклюшу залежно від течії:

1. *легка* – буває до 15 нападів за добу;
2. *середня* – до 20 нападів на день;
3. *тяжка* - більше 25 нападів за одну добу.

Корисні продукти при кашлюку та пароклюші

Протягом другого тижня, під час тяжких та гострих нападів кашлю, хворому необхідно давати пити лише апельсиновий сік [4] та воду [5] (профільтровану) та робити лікувальні ванни з магnezією (англійською сіллю).

Після того, як період гострих нападів закінчиться, хворому потрібно давати фрукти, а через кілька днів можна переходити на збалансоване харчування. Спочатку потрібно давати рідку і напіврідку їжу. Добре підходять каші, овочеві відвари, котлети на пару, супи, бульйони, варені овочі.

Годування слід проводити у перервах між нападами кашлю. Буває, що після їди починається блювання, після неї слід повторити годування.

Засоби народної медицини при кашлюку та паракоклюші:

- При поганому відходженні мокротиння необхідно робити легкий масаж грудної клітки з 1-2 краплями ялицевої олії (можна використовувати сік часнику [6] та редьки).
- Для зняття спазмів у горлі, потрібно пити щіпку порошку аїру з медом [7].
- Протягом 14 днів приймати тричі на добу 10 крапель імбирного [8] та цибульного [9] соків з 5 краплями мигдальної олії.
- Пити настої з конюшини [10], анісу (плодів), спаржі (пагонів) [11], квітів коров'яку (густоквіткового), багна, омели (білої), кореня голої солодки, ожини [12], кореня оману, білокопитника, чебрецю [13], квітів календули [14], чорної бузини, кори жостеру, трави фіалки триколірної.
- Щодня, тричі на день, пити сік із кропиви [15] по чайній ложці. Сік необхідно готувати безпосередньо перед прийомом.
- Чайну ложку соку редиски [16] перемішати з медом (у такій кількості) і додати трохи солі (тільки кам'яної). Є 3 рази на день.
- Якщо мучать сильні та часті напади, потрібно давати хворому чайну ложку меду з 10 краплями свіжого соку. Залежно від тяжкості та частоти нападів цю суміш дають два чи три рази.
- Робити масаж стоп, змащуючи їх часниковою кашкою зі вершковим маслом. Після процедури одягнути шкарпетки з бавовняно-паперової тканини. На 100 грам олії потрібно 2 столові ложки кашки.
- Взяти 5 середньої величини зубчиків часнику, дрібно нарізати, помістити в 200 мл не пастеризованого молока, довести до кипіння. Давати щогодини по одній чайній ложці.

Небезпечні та шкідливі продукти при кашлюку та паракоклюші

- жирна, суха, солена їжа;
- сильно гарячі страви;
- жирні супи, сорти м'яса та риби;
- напівфабрикати, фаст-фуд;
- консерви, копченості;
- прянощі;
- сухе печиво;
- горіхи.

Ці продукти дратують стінки горла та шлунка, що може викликати напад кашлю через печіння у шлунку та першіння у горлі.

Література

1. Лазарєва, Ст, & Єлісєєва, Т. (2021). Запалення легень - ознаки та симптоми, корисні та небезпечні продукти, народні засоби. *Журнал здорового харчування та дієтології*, (15). DOI: 10.59316/j.edpl.2021.15.61
2. Лазарєва, Ст, & Єлісєєва, Т. (2021). Грижа - ознаки та симптоми, корисні та небезпечні продукти, народні засоби. *Журнал здорового харчування та дієтології*, (16). DOI: 10.59316/j.edpl.2021.16.32
3. Лазарєва, Ст, & Єлісєєва, Т. (2022). Стоматит – ознаки та симптоми, корисні та небезпечні продукти, народні засоби. *Журнал здорового харчування та дієтології*, (19). DOI: 10.59316/j.edpl.2022.19.43
4. Ткачова, Н., & Єлісєєва, Т. (2022). Апельсиновий сік-натуральне джерело здоров'я, молодості та довголіття. *Журнал здорового харчування та дієтології*, 4 (22), 22-28. DOI: 10.59316/.vi22.208
5. Єлісєєва, Т., & Шелестун, А. (2018). Вода - опис, користь, вплив на організм та найкращі джерела *Журнал здорового харчування та дієтології*, 1(7). DOI: 10.59316/j.edpl.2018.7.9
6. Єлісєєва, Т., & Ямпільський, А. (2019). Часник (лат. *Allium sativum*). *Журнал здорового харчування та дієтології*, 1 (7), 11-22. DOI: 10.59316/.vi7.35
7. Ткачова, Н., & Єлісєєва, Т. (2023). Мед для здоров'я людини – опис видів (40+), особливості та корисні властивості кожного, рекомендації щодо використання. *Журнал здорового харчування та дієтології*, (25). DOI: 10.59316/j.edaplust.2023.25.14
8. Єлісєєва, Т., & Тарантул, А. (2019). Імбир (лат. *Zingiber*). *Журнал здорового харчування та дієтології*, 1 (7), 22-34. DOI: 10.59316/.vi7.36
9. Тарантул, А., & Єлісєєва, Т. (2020). Цибуля ріпчаста (лат. *Allium cépa*). *Журнал здорового харчування та дієтології*, (11), 25-36. DOI: 10.59316/.vi11.63
10. Єлісєєва, Т., & Ткачова, Н. (2017). Конюшина (лат. *Trifólium*). *Журнал здорового харчування та дієтології*, 2 (2), 18-26. DOI: 10.59316/.vi2.9
11. Тарантул, А., & Єлісєєва, Т. (2020). Спаржа (лат. *Aspáragus*). *Журнал здорового харчування та дієтології*, (14), 15-26. DOI: 10.59316/.vi14.87
12. Ямпільський, А., & Єлісєєва, Т. (2020). Ожина (лат. *Rubus caesius*). *Журнал здорового харчування та дієтології*, (13), 37-46. DOI: 10.59316/.vi13.82
13. Єлісєєва, Т., & Ткачова, Н. (2017). Чабрець (*Thýmus*). *Журнал здорового харчування та дієтології*, (2), 10-17. DOI: 10.59316/.vi2.8
14. Єлісєєва, Т., & Ткачова, Н. (2018). Календула (Ніготки, лат. *Caléndula*). *Журнал здорового харчування та дієтології*, 2 (4), 2-11. DOI: 10.59316/.vi4.16
15. Єлісєєва, Т., & Ткачова, Н. (2017). Кропива (*Urtíca*). *Журнал здорового харчування та дієтології*, (1), 01-12. DOI: 10.59316/.vi1.1
16. Єлісєєва, Т., & Тарантул, А. (2019). Редиска (лат. *radix*). *Журнал здорового харчування та дієтології*, 3 (9), 13-24. DOI: 10.59316/.vi9.47

[HTML версія статті](#)

Отримано 10.06.2021

Whooping cough and paracellular pertussis - signs and symptoms, useful and dangerous products, folk remedies

Valentina Lazareva, general practitioner, nutritionist

Eliseeva Tatyana, editor-in-chief of the project EdaPlus.info

E-mail: lazareva.v@edaplug.info, eliseeva.t@edaplug.info

Abstract. Whooping cough is an acute infectious disease affecting the respiratory tract and nervous system. Paracellular pertussis differs from whooping cough only in its milder course.